# DAVOS ZİRVESİNDE DEĞİŞEN ARKTİK GÜNDEMİ

**Özge Emine ÖZÇELİK**

**Misafir Araştırmacı**

Soğuk Savaş sonrası Arktik bölgesi, uzun yıllar daha çok çevresel meseleler ile anılırken 2020lerin ortalarından itibaren büyük güçlerin rekabet içinde olduğu bir bölge haline geldi. İklim değişikliği tehditi altında bölgedeki deniz yollarının daha uzun süre açık kalması, mineral, gaz ve petrol gibi zengin doğal kaynaklarının keşif ihtimali ve bölgenin stratejik konumu küresel siyaseti son dönemlerde kızıştırmakta ve merkeze taşımaktadır. Bu bağlamda ABD, Rusya ve Çin başta olmak üzere birçok devletin artan ilgisi ve varlığı, bölgeyi yeni bir güvenlik yarışına dönüştürdü.[1]

Başkan Trumpın Ocak 2026da Davosta gerçekleştirilen Dünya Ekonomik Forumunda (WEF) yaptığı açıklamaları, yönetime gelişinden bu yana Grönlanda karşı duyduğu stratejik ilginin somut bir politika baskısına dönüşmüş ve diplomatik açıdan tartışmalı hale gelmiştir. Rusyanın son yıllarda bölgede artan askeri gücü ve Çinin kendisini Yakın Arktik Devleti (Near-Arctic State) ilan ederek arttırdığı ekonomik yatırımları ABD açısından Grönlandın stratejik konumunu daha önemli hale getirmiştir.[2] Grönland, özellikle ABDnin balistik füze erken uyarı ağının bulunduğu kritik bölgelerden biridir. Bu nedenle Trumpın bölgeyi ABD güvenliğinin uzantısı olarak konumlandırdığı, bu doğrultuda son açıklamalarının ABD iç politikasındaki sert güvenlikçi söylemle uyumlu bir hamle olduğu aşikârdır. Washingtondaki Arktik siyaseti, Pentagonun yıllardır vurguladığı stratejik boşluk algısıyla şekillenmektedir. Trump ise sert söylemleriyle ve tarife tehditleriyle bu boşluğu doldurma girişiminde bulunsa da, bu yaklaşımı Danimarka, NATO ve bölgesel aktörlerle diplomatik gerilim yaratmıştır. Trumpın Davostaki son açıklamaları, tehditlerini geri çektiğini, Grönland meselesini güvenlik bağlamında gündeme getirirken askerî güç kullanmayacağını, bunun yerine NATO çatısı altında bir çerçeve anlaşma üzerinde uzlaştığını gösteriyor.[3]

Genel olarak bakıldığında Arktikte büyük güçler arasında uzun süredir devam eden rekabet, yapılan son açıklamalarla farklı bir ivme kazanmıştır. ABDnin önceki açıklamalarına kıyasla daha yumuşak bir ton kullanması, müttefiklerle işbirliğine öncelik veren daha diplomatik bir çizgiye yöneldiğini işaret ediyor. Buna karşın Rusyanın askeri kapasite inşası ve Çinin ekonomik/teknolojik nüfuz stratejisi, bölgeyi çok kutuplu bir rekabet alanı hâline getirmeye devam ediyor.[4] Bu nedenle Trumpın son açıklamaları geçici bir tansiyon düşüşü yaratsa da, Arktikin önümüzdeki yıllarda daha sofistike, daha çok katmanlı ve daha öngörülmesi güç bir güç mücadelesine sahne olacağı anlaşılıyor.

ABDnin ittifaklarla uyumu artırma çabası, bu karmaşık rekabet zemininde bir avantaj sağlasa da, bölgedeki stratejik baskının orta vadede azalması şu an için pek mümkün görünmüyor.

*Resim: ABC News

[1] https://www.militarytimes.com/news/pentagon-congress/2026/01/06/why-trump-is-claiming-the-us-needs-greenland-for-arctic-security/

[2] https://www.napforum.org/policy-briefs/beyond-the-bear-china-s-growing-arctic-threat

[3] https://www.turkiyetoday.com/world/us-to-coordinate-with-nato-on-greenland-under-indefinite-framework-trump-says-3213397

[4] https://www.inss.org.il/strategic_assessment/arctic/

Yazar Hakkında :

TED Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı bölümünden 2026 yılında mezun olmuştur. Ek dalını Uluslararası İlişkiler alanında yapmıştır. Ekim 2025 □□□□ beri Avrasya İncelemeleri Merkezi □□□□ Misafir Araştırmacı olarak çalışmaktadır.

Atıfta bulunmak için: ÖZÇELİK, Özge Emine. 2026. "DAVOS ZİRVESİNDE DEĞİŞEN ARKTİK GÜNDEMİ." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2026 / 7. Ocak 28. Erişim Ekim 30, 2026. https://avim.org.tr/tr/Yorum/DAVOS-ZIRVESINDE-DEGISEN-ARKTIK-GUNDEMI

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
**Tel**: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
**E-Posta**: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

*© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır*